

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

ΤΟ ΝΑΥΑΓΙΟ

«Ο καλός μου φίλος Ζώρ, Γκαρνέν μου είχε τραπέζι προχθές το βράδυ.

Βρισκόμαστε στα λιβά, όταν μια στιγμή, ά ύπληστη: του τού έφερε κάποιο γράμμα που είχε Άαερικάνα γραμμάτωσημα άπάνω.

«Ο Ζώρ είχε τότε :

- Μου επιτρέπεις να το διαβάσω ;
- Βαβατότατα.

Τό γράμμα που άνοιξε: και διάβασε ήταν μεγάλο, όκτώ σελίδες πικνογραμμένες, μ' έγγλέζικο γράψιμο. «Όταν έτελείωσε» μου έλεε :

— Είναι μια παλιά αίσθηματική ιστορία που δέν νή διηγήθηκα ποτέ σου σέ κανένα. Θέλεις να την άκούσης ;

— Μ' όλη μου τη καρδιά.

«Ήμουν τήν έποχή εκείνη, άρχισε να διηγείται ό φίλος μου, έπιθεωρητής σέ κάποια έταιρία θαλασσίων άσφαλειών. Μιά μέρα μου έστειλαν διαταγή να φύγω άμέσως για τήν νήσο Ρέ, όπου είχε ναυαγήσει ένα μεγάλο πλοίο, άσφαλισμένο από μάς.

Όταν έφθασα εκεί, τά νερά είχαν τραβηχθή κι' έτσι μόρσρα να πάγω από τό νησί στό πλοίο με τά πόδια, πατώντας στά βραχάκια και στην άμμο. Ήταν άργα τό άπόγευμα όταν, άρχισα να πίνω σημειώσεις για τήν κατάσταση του πλοίου, τό όποιο ήταν πιά παρατημένο κ' έντελώς έρημο. Ήμουν καθισμένος επάνω σ' ένα βαρέλι κι' έγραφα. Ένα παράξενος όλιος μ' έπιανε κάθε τόσο. Ή έρημιά μ' άπύγνη. Και άθελά μου σταματούσα κάποτε για ν' άκούσω τά τρεψήματα του καραβιού που βρισκόταν πιά σέ κακό χάλι.

«Έξαφνικά άκουσα ανθρώπινες φωνές κοντά μου. Έπλήθω άπ' τή θεί μου σάν να έπρόκειτο ν' άντικρούσω κάποιο φάντασμα.

Μιά στιγμή, άλήθεια, πίστεψα, πώς θ' άνασηκάνονταν από τά βάθη του άμπουριού δυό πνιγμένοι και θά μου διηγόντουσαν τό θάνατό τους. Γρήγορα, όμως, είδα κάτω άπ' τό ναυαγισμένο πλοίο ένα ψηλό κούρο μ' τρία κορίτσια, ή, για νάμαι άκριβέστερος, έναν πανύψηλο Έγγλέζο μαζί με τρεις δεσποινίδες.

Οί έξοι νύτοι φοβήθησαν χωρίς άλλο περισσότερο από μένα, όταν είδαν ζωντανό άνθρωπο άπάνω στό κουφάρι του παλιού καραβιού. Ή μικρότερη μάλιστα από τίς τρεις δεσποινίδες έφυγε τρομαγμένη. Ή άλλες δύο πιάστηκαν από τό μπράτσο του πατέρα τους.

«Ο Έγγλέζος επί τέλους μου έλεε :

— Παρντόν, κύριε, είσαστε ιδιοκτήτης αυτού του καραβιού ;

— Μάλιστα, κύριε.

— Τώρα μόλις είχα έρθει κι' εγώ να τό έπισκεφθώ. Μου τό άπιτρέπετε ;

- Πολύ εύχαρίστως, κύριε.
- Εύχαριστώ.

Έβροήθηα τότε τον Άγγλο και τίς τρεις κόρες του που είχαν ήτυχάση εν τώ μεταξύ, ν' άνέβουν. Κι' ή τρεις ήταν χαριτωμένες. Πρώ πάντων ή μεγαλύτερη, μια ξανθούλα 18 χρόνων, όλόδροση σάν μπουμπούκι, ήταν λεπτή και πολύ χαριτωμένη.

Οί Έγγλέζες όταν είνε άμορφες φαίνονται σάν έξωτικά πλάσματα, με χρώματα όδς κοχυλιών και άχρών μαργαριταριών, που άνοίγουν μέσα στα άγνωστα βάθη των Ωκεανών.

Μιλώσε Γαλλικά πολύ καλλίτερα από τον πατέρα της κι' έκανε τό διαμνημό μεταξύ μάς. Τους διηγήθηκα όλες τίς λεπτομέρειες του ναυαγίου. Έπειτα τους ώδήγησα στό σωοτεριό του καραβιού. Ή παραμικρή λεπτομέρεια τους ένθουσίαζε. Σέ μια στιγμή μάλιστα έβγαλαν από τά μεγάλα τους άδιάβροχα άλμπουμ τής ζωγραφικής κι' άρχισαν να ζωγραφίζουν.

Ή μεγαλύτερη, ενώ έτριβούσε μολυβιές, κουβέντιαζε μαζί μου. Έτσι έμαθα πως περνούσαν τό χειμώνα τους στό Μπαρρόνς, πως είχαν μάθη τήν προηγούμενη μέρα τό ναυαγίο κι' ήρθαν έπίτιδες για να τό δούν. Όλα αυτά τάλεγε μ' ένα πολύ χαριτωμένο τρόπο και τά γελάκια της, τ' άγνά της μάτια, τά χαμόμακά της: όλα με κρατούσαν μαγεμένο, τόσο πολύ, ώστε εύχαρίστως θά έστεκόμουν ώρες όλόκληρες να τήν άκούω.

Μιά στιγμή άξαφνα ψιδύρισε :

— Δέ, σός φαίνεται ότι κάτι κινείται κάτω άπ' τό κατόστρωμα ;

Έπρόσβα κι' εγώ τότε καλλίτερα και εκχώρισα άίσεως κάποιον άλαφρό θόρυβο παρ'έξω, άδιάκοπο. Τί ήταν αυτό ; Έσπρώθηκα να πάγω να κυτάσω από ένα μικρό «φινεστρίνο» και χωρίς να θέλω μου ξεφύγσε μια δυνατή κραυγή.

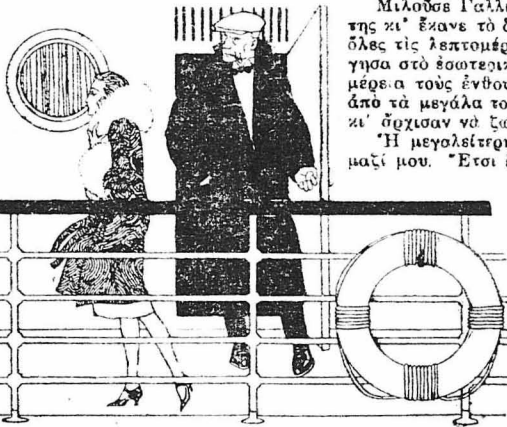
Είδα τήν παλίσροια να ερχεται κάτω, τή θάλασσα να φτάνει και σέ λίγο να μάς τριφυλίη άπειλητική.

Πεταχθήκαμε άμέσως στό κατόστρωμα. Ήταν όμως πολύ άργά. Τό νερό μάς είχε κυκλώσει από παντού. Ή άμοιυδιά είχε γεμίσει. Ήταν σηκά άκόμα, βέβαια γύρω, ή έπιστροφή όμως στην άκτή ήταν άδύνατη.

Μεγάλη άγωνία μάς έκυστίεσε όλους. Έπειτα ή μικρότερη κόρη έχομογέλασε και έλεε :

— Τώρα πιά είμαστε' έμεις ναυαγισμένοι !

Μου ήθελε να γελάσω. Μ' έπήρε όμως, ό φόβος, ένας φόβος άνατρι-

Πρώ πάντων ή μεγαλύτερη, μια ξανθούλα δεκαοχτώ χρόνων...

χιαστικός και άνεξήγητος. Μου ήρθε να φωνάξω «βοήθεια!» Ποιός όμως θα μ' άκουγε;

Η δού μικρές Άγγλίδες είχαν συσπειρωθή κοντά στον πατέρα τους που κίτταζε σάν άφηρημένος τη θάλασσα. Και ή νύχτα έρχότανε βαρεία, ύγρή, παγαμένη.

— Θέλοντας και μη θα μείνουμε σ' αυτό το πλοίο, είπα.

— Ω, γιές, άπάντησε αδιάφορα ο πατέρας. Έκαθήσαμε κάτου και κοιτάσαμε γύρω μας μ' άπελπισία. Η ώρα περνούσε. Το νερό ανέβαινε πάντα, και φαινότανε σάν νύβρασε.

Μιά στιγμή, έπειδή το ένα άπό τα κορίτσια έκυρώνε, σκεπτήθηκα να κατεβούμε πάλι στο έσωτερικό του πλοίου.

Γρήγορα, όμως, νοιάσαμε πώς το καράβι έκανε νερά και το έσωτερικό του είχε γεμίσει. Αναγκασθήκαμε τότε να καθήσουμε πίσω στη πρόμηνη, που ήταν λίγο παύρηλα.

Τό σκοτάδι μάς έπεριγύριζε τώρα πυκνό πολύ κι' έμειναμε σφιγμένοι ο ένας κοντά στον άλλο για να ζεστανώμαστε περισσότερο. Άισθανόμουν να τρέμη κολλητά στο ώμο μου ο ώμος της μικρούλας μου Έγγλεζοπούλας.

Τά δόντια της χτυπούσαν κάθε τόσο. Ένοιωθα, όμως, και τη γλυκιά ζεστασιά του κορμιού της και ή ζεστασιά αυτή μου φαινόταν ύπερροχη σάν ήλιό.

Δέ μιλούσαμε. Μένανε άζώμη σιωπηλοί, απειρωμένοι όπως τα ζώα μέσα σ' ένα λίκνο την ώρα της μεγάλης κοσμοκαλασιάς. Και όμως μ' όλο τό σκοτάδι, μ' όλο τό φοβερό κίνδυνο που πάντα μεγάλωνε, άρχισα να αισθάνομαι πώς ήμουν εύτυχισμένος έκει κοντά στην άμροση Άγγλίδα μου...

Ο κίνδυνος ένόμαι τις ψυχές, τις γεμίσει άπό συγκίνηση, τους χαρίζει μιά άγάπη γεματή θελητικό μυστήριο...

Μιά στιγμή άξαφνα άνεπήρσαν λυγμοί. Έπισα τα χέρια της μικρής μου φίλης. Ήσαν παγωμένα.

— Κρουσάνε μίση της είπα.

— Ω, γιές, Κρουσώ πολύ... Δεν καταλαβαίνω κι' έγω τί έχω!

Μ' ο η την αντίστασή της την άσκέπασα με τό άδύσφορο μου. Σε λίγες στιγμές όμως, ο άέρας έγινε δειναώτερος, τά νερά έπάφλασαν με μεγαλύτερη όρμη. Η μικρή μου φίλη ριγούσε τώρα πειό πολύ, σφιγνότανε περισσότερο κοντά μου και άξαφνα μου έπιασε τό χέρι. Η έπαφή αυτή μου έφερε όλογλυκο ρίγος σ' όλο μου τό σώμα.

— Τι άπάσια νύχτα! είπα ο πατέρας.

Άλήθεια ήταν φοβερός ο κίνδυνος που όπο περνούσε ή νύχτα τόσο πειό πολύ μεγάλωνε. Το καράβι είχαν άρχισα να κουνιέται όλοκληρο. Η κόρη έτρεμε πάντα στο πλευρό μου και μου έρχόταν ο τρελλός κίθος να τή σφίξω μέσα στην άγκαλιά μου δυνατά.

Μιά στιγμή άξαφνα στην άγρια σιγαλιά της νύχτας, ένώ ή μικρούλα φίλη μου μου κρατούσε πάντα τά χέρια, άρχισε ένα τραγούδι, πένθιμο, λυπητερό. Οι τόνοι έβγαίναν άρχά άπ' τό στομάχι της και πετούσαν σάν πληγωμένα πουλιά άπάνω άπ' τά κώματα. Ήταν κάτι ύπεροχο, κάτι σάν προσευχή, κάτι πειό μεγάλο άκόμα, όμοιο με τό ύπεροχο εκείνο των Ρωμαίων: «Χαίρε, Κτισσα, οι μ'λλοθήνατοι σ' έλευφημούν!»

Η θάλασσα έν τώ μεταξόν έφράωνε. Έγώ έσυλλογιζόμουν πάντα εκείνη τη φωνή κι' έσυλλογιζόμουν τις Σειρήνες. Μήπως δέν ήταν, άλήθεια, μιά Σειρήνη και τό κορίτσι εκείνο που τραγουδούσε τόσο όμορφα, τόσο παθητικά, ένώ σε λίγο θα τό κατέπνιαν τά κύματα.

Έξοφρα κούισαμε κι' οι πέντε στο κατάρωμα, γιατί τό καράβι μπάτασε άπό τη μιά μεριά. Όπως έβασε άπάνω μου ή μικρούλα μου φίλη, την άρπασα στην άγκαλιά μου και, τρελλός, χωρίς να ξέρω τί κάνω, με την πεποίθηση μόνο πώς είχε έλθει ή τελευταία μας σιγαλή, έφίλησα τά μαλλιά της. τά μάγουλά της και τό στόμα της. Εκείνη δέν άντιπετότανε.

Τό πλοίο, όμως, δέν έκινείτο πειά. Ούτε κι' έμετζ, που είμαστε στο κατάρωμα.

Μιά στιγμή, άξαφνα, ο πατέρας φώναξε μέσ' στο σκοτάδι:

— Καίτη, έδδ είσαι;

— Γιές, άπάντησε ή κόρη του κι' έκανε μιά κίνηση για να ξεφύγη άπ' την άγκαλιά μου.

Έκείνη τη στιγμή, μά την άλήθεια, θα ήθελα νάνοιγε σε δύο τό καράβι και Ψίφερα μαζί της στο νερό!

Ο Έγγλέζος είπε πάλι, άποτεινόμενος σε μένα:

— Δεν ήταν τίποτε. Ένα μικρό κούνημα μόνο. Τό κορίτσι μου κρατιούταν καλά. Μόνο που σίλη άρχη νομισα πώς μου έπεσε στο νερό ή πειό μεγάλη.

Έορκώθηκα σιγά - σιγά και έσφιχτικά είδα ένα φώς στη θάλασσα, πολύ κοντά στο καράβι. Έβραλα μιά δυνατή φωνή και μου άπάντησαν. Ήταν μιά βάρκα που μάς άναζητούσε.

Σωθήσαμε. Έγώ ήμουν γεμάτος άπελπισία. Η βάρκα μάς έπήγε σήνη ξηρά.

Ο Άγγλος έτριβε τά χέρια του κι' έλεγε:

— Πόσο είμαι χαρούμενος που γλυτώσαμε!.. Θάψήτε βέβαια να ήμαμε μαζί.

Πραγματι έράγαμε όλοι μαζί σε λίγο. Έγώ, όμως, ήμουν δύσθυμος πολύ. Αυτόμουν που δέ βουσκώμαστε πάντα στο ναυαγισμένο καράβι!

Την άλλη μέρα έπρεπε να χωριστούμε. Άποχαιρετισθήκαμε εγκάρδια, θερμά έδώσαμε την ύπόσχεση να έχουμε άλληλογραφία...

Πώς δέν τους άκολουθήσα στο Μπαρρόνς; Ήμουν άλήθεια τρελλά έρωτευμένος. Λίγο άκόμα και θα μου ήτανε άδύνατο να κρατηθώ. Άν μέναμε όχτι μόνάχα μέρες μαζί, χωρίς άλλο θα την έκανε γυναίκα μου. Τι άδύνατος κι' άκατανόητος είνε καμιά φορά ο άνθρώπος!

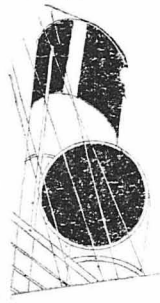
Δύο χρόνια έπέρχον χωρίς να μάθα νέα τους. Έπειτα μου ήρθε ένα γράμμα άπ' τη Νέα Υόρκη. Η Καίτη μου άνήγγελλε πως την είχαν παντρεύσει έκει.

Κάθε χρόνο άπό τότε, την ίδια μέρα πάντα, την ήμερα του φοβερού κίνδυνου που περάσαμε μαζί, μου στέλνε γραμια της κι' έγω της άπαντώ. Μου διηγείται τη ζωή της, μου μιλά για τά παιδιά της, για τις άδερφάδες της και ποτε για τον άνδρα της!.. Γιατί; Ά, γιατί;... Κι' έγώ της μιλά πάντα για τό ναυάγιο... Είνε ίσως ή μόνη γυναίκα που άγάπησα... Ά, όχι, που μπορούσα ν' άγαπήσω... Μήπως έξορι κανείς, άλήθεια, τό μυστικό της καρδιάς του;

Τά γεγονότα, άλλοιμον, μάς παρασούν... Κι' έπειτα... κι' έπειτα όλα περνούν... Η μικρούλα μου Άγγλίδα θάζει γεράσε τώρα... Άν την έβλεπα σήμερα ίσως δέν θα την άνεγνώριζα... Μου μένει, όμως, άλησμόνητο τό κορίτσι της έποχής εκείνης, τό κορίτσι του ναυαγίου... Ά, τί θείο πλάσμα ήταν, άλήθεια!

Αυτό έδδ τό γράμμα είνε δικό της... Μου γράφει πως τά μαλλιά της είνε πιά κατασπαρά... Ά, θεέ μου, δέν μπορείς να τανασπύ; φίλε μου, τί τρομερό μου φανηκε αυτό!.. Ά, τά ξανά τα μαλλιά της που φίλησα!.. Όχι, ή δική μου ή Έγγεζοπούλα δέν ύπόσχεσε πειά!.. Πέθανε την ώρα του κίνδυνου μαζί με τό λυπητερό εκείνο τραγούδι της, που ήταν για μένα τό στενό μου μοιρολόγι.

Γκό ντε Μπακασάν

Έβγαίνε τά άλμπουμ ζωγραφικής κι' άρχισαν να ζωγραφίζον.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΤΟ ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ ΜΕΤΕΝ ΟΡΑΙΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΧΗΜΙΑΣ

Οι περισσότεροι άπό τους κινηματογραφικούς άστέρας, τους άνδρας και τις γυναίκες, έχουν γίνει, ως γνωστόν διάσημοι για την όμορφιά τους. Ύπόρχει όμως μεταξόν αυτών κ' ένας, Άμερικανός την καταγωγή ήθοποιός του κινηματογράφου, ο Λούι Βόλεϊμ, ο όποιος είνε περίφημος για την άσχημιά του! Η φυσιογνωμία του είνε άντιπαθητική, ή μύτη του δέ πρό παντός είνε τρομερά κακοφτιαγμένη. Χρως εις την όμορφία του αυτή ο Βόλεϊμ, είχαν εξαιρετική έπιτυχία σε ό άφρες ταίνες όπου έπαιξε τον ρόλο πανασχημών ήρώων. Κατόπιν αυτού ή έταιρεία στην όποία εργαζόταν συνήψε μαζί του συμβόλαιο με όριμνας εξαιρέθων ύποχρεώσεις.

Φαίνεται όμως πως ο καύκνος ο Βόλεϊμ βαρέθηκε να παίζει γελίους ρόλους κι' έπειδή ήλθενη τη δόξα του όμοίου συναδελφου του, του μακαρίτου Βαλαντίνο, είχε τελετωμαίως την έμπνευση ν' άπευθυνθή σ' είναν όνομαστό χειρουργό, ο όποιος του ύποσέθηκε να δάχη στή μύτη του κωνονικό σχήμα και να του έξοραίη τό πρόσωπο.

Είχε όμως τό δικαίωμα να τό κάνει αυτό ο Βόλεϊμ; Όχι, άπαντά ή κινηματογραφική έταιρεία, ή όποία τον είχε προσλάβει στην ύπηρεσία της με την προϋπόθεση ότι θάμεινε όπως ήταν άσχημος! Ύποστηρίζει άκόμα ή έταιρεία ότι είναν πραγματοποιηθή ή χειρουργική έπεμβασις, θ' άπούχη καταγωδώς ή καινούργια ταινια, στην όποία πρόκειται να παίξη ο έν λόγω ήθοποιός, και για την όποίαν έχει έσοδους μέχρι τώρα ένα εκατομμύριο δολάρια! Τόν προαιδοποίησε λοιπόν ότι, άν έπέμενε στην πραγματοποίηση της; Ιδέας του, θάταν ύποχρεωμένη να του γάμη άγωγή διά της όποίας θα του ζητούσε τεραστία; άποζημιωσιών άπάνενα των έξόδων της. Και είνε πλέον άγνωστο άν ο άσχημος κυλλιτέχνης υπέκυψε στην άπειλή της έταιρείας ή άν έβασε εις ένέργειαν τάς πειρά όραιότητας άντιλήψεις του, έχων υπ' όψιν του την παροιμία: «Μπρός στα καλά τί είνε... τό πρόσωπο!..»

Οι γυναίκες συχνά άνθιστανται στις εύγενικώτερες έπιθέσεις και ύποτάσσονται στο θέλητρο της κακής συμπεριφοράς.

Χάνει κανείς περισσότερο άπό τό ήμισο ενός φίλου του, όταν γίνει έρωτευμένος.

Η δυστυχία της εύτυχίας είνε ο κόρος και ή εύτυχία της δυστυχίας είνε ή έλπίδα.